

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2004. gada 3.jūnija
rīkojumu Nr. 336

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0261

Profesija Zāģmateriālu ražošanas tehniķis

Kvalifikācijas līmenis 3

Nodarbinātības apraksts Zāģmateriālu ražošanas tehniķis strādā kokzāģēšanas uzņēmumos kā augsti kvalificēts strādnieks, darbu vadītājs. Pārzina mašīnas, instrumentus un darba rīkus ko izmanto darba procesā. Pārzina ražošanas procesu, darba metodes un tehnoloģiju. Izstrādā tehnoloģisko dokumentāciju, režīmus un tehnoloģiskās kartes. Kontrolē tehnoloģijas un tehnikas pielietošanu. Uzrauga darba procesu tehnisko pusi. Kontrolē un nodrošina kvalitāti, tās atbilstību noteiktām prasībām.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Organizēt apaļkoku krautuves darbus.	1.1. Pieņemt kokmateriālus 1.2. Uzmērīt kokmateriālus 1.3. Veikt apaļo kokmateriālu šķirošanu 1.4. Veic kvalitātes kontroles operācijas.
2. Uzraudzīt apaļkoku zāģēšanu.	2.1. Sazāģēt apaļkokus zāģmateriālos dažāda tipa iekārtās. 2.2. Izvēlēties racionālu zāģbaļķu sazāģēšanas veidu 2.3. Veikt zāģmateriālu apmalošanu 2.4. Veikt galu līdzināšanu un sagarumošanu 2.5. Aprēķināt un sastādīt zāģbaļķu sazāģēšanas plānu 2.6. Apkalpot kokzāģēšanas plūsmas ar dažādu mehanizācijas un automatizācijas līmeni 2.7. Veikt zāģmateriālu šķirošanu.
3. Nodrošināt zāģmateriālu šķirošanu, žāvēšanu un aizsardzību.	3.1. Šķirot zāģmateriālus pēc kvalitātes un izmēriem 3.2. Sagatavot zāģmateriālus žāvēšanai 3.3. Veikt zāģmateriālu žāvēšanu 3.4. Sagatavot zāģmateriālus realizācijai. 3.5. Veikt zāģmateriālu antiseptizēšanu 3.6. Uzmērīt zāģmateriālus.
4. Sekot un apkalpot darba mašīnas.	4.1. Uzstādīt stacionārās un pārvietojamās darbmašīnas 4.2. Veikt darbmašīnas apskati pirms darba uzsākšanas. 4.3. Izvēlēties kokzāģēšanai pielietojamos instrumentus un apkopes variantus 4.4. Iestatīt aizsargierīces un palīgierīces 4.5. Izpildīt ikmaiņas apkopes darbus 4.6. Iestatīt darba mašīnu darbam nepieciešamos režīmos 4.7. Veikt darba mašīnas operatīvu vadību
5. Uzraudzīt un vadīt darbu.	5.1. Izsniegt darba uzdevumu 5.2. Veikt darba laika uzskaiti 5.3. Veikt izejmateriālu un gatavās produkcijas uzskaiti 5.4. Veikt palīgmateriālu un inventāra uzskaiti 5.5. Normēt darba apjomus 5.6. Uzraudzīt mašīnu, instrumentu, darba rīku sagatavošanu darbam, apkopes un remontus 5.7. Organizēt un veikt periodiskās tehniskās apkopes
6. Nodrošināt darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumu ievērošanu.	6.1. Izmantot kolektīvos un individuālos darba aizsardzības līdzekļus 6.2. Veikt likumdošanā noteiktās instruktāžas 6.3. Veikt pirmās palīdzības pasākumus 6.4. Organizēt un vadīt dzēšanas darbus ugunsgrēka gadījumā
7. Uzraudzīt darbus ievērojot vides aizsardzības prasības.	7.1. Ievērot eļļu un smērvielu uzglabāšanas noteikumus 7.2. Darba gaitā nepiesārņot vidi ar ražošanas atlikumiem un palīgmateriāliem.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie – darbs veicams patstāvīgi, vienatnē vai grupā. Uzrauga un vada 1. un 2. kvalifikācijas līmeņa profesijās nodarbināto darbu. Darba plānošana un tā izpilde veicama patstāvīgi.
- Fizikālie – vibrācija, troksnis, paaugstināta bīstamība

- Bioloģiskie – nav
- Ķīmiskie – iespējama saskarsme ar eļļām, smērvielām, koksnes ķīmiskās aizsardzības materiāliem

Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšana - nav

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Uzstādīt pārvietojamās un stacionārās darbmāšinas • Sagatavot zāģmašīnas darbam • Sagatavot apaļkokus zāģēšanai • Uzmērīt apaļkokus • Pazīt koksnes vainas, izvērtēt to ietekmi uz gatavo izstrādājumu kvalitāti • Izvērtēt un šķirot zāģmateriālus atbilstoši kvalitātes prasībām • Veikt kokzāģēšanas plūsmu apkalpošanu • Marķēt zāģmateriālus • Uzmērīt zāģmateriālus • Iesaiņot zāģmateriālus • Sagatavot produkciju realizācijai • Žāvēt zāģmateriālus • Uzglabāt zāģmateriālus • Veikt vienkāršus remontdarbus • Pārzināt griezējinstrumentu kopšanu un sagatavot tos darbam • Aizpildīt darba procesā nepieciešamo dokumentāciju • Pielietot mērinstrumentus • Strādāt ar nozares tehnisko dokumentāciju • Sastādīt zāģēšanas plānu • Aprēķināt zāģkopas • Plānot ražošanas plūsmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pazīt koku sugas • Marķēt zāģmateriālus • Ievērot ugunsdrošības noteikumus • Ievērot vides aizsardzības prasības • Materiālu un inventāra uzskaitē • Izprast kokzāģēšanas tehnoloģisko procesu • Novērtēt riska faktoros 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicēties • Risināt problēmu situācijas • Strādāt darba grupā • Strādāt patstāvīgi • Plānot savu darbu • Sniegt pirmo palīdzību • Ievērot darba aizsardzības noteikumus • Uzņemties atbildību • Pielietot tehnisko informāciju • Pielietot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas • Orientēties plānošanā un darbu organizēšanā

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Vispārīgās zināšanas:			
• Latviešu valoda			
• Svešvaloda			
• Matemātika			
• Fizika			
• Ķīmija			
• Vēsture			
• Saskarsmes mācība			

• Lietišķā informātika			
Speciālās zināšanas:			
• Koksnes mācība			
• Zāģbaļķu mizošana			
• Koksnes žāvēšana			
• Kokzāģēšanas tehnoloģija			
• Materiālmācība			
• Darba likumdošana			
• Darba aizsardzība, elektrodrošība, ugunsdrošība			
• Rasēšana			
• Kokapstrādes mašīnas un instrumenti			
• Vides aizsardzība			
• Ekonomika un mazais bizness			
• Tehniskā mehānika			
• Elektrotehnika			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Jānis Mārciņš - izpilddirektors, Latvijas kokapstrādes un eksportētāju asociācija;
- Silva Teterē kvalitatē inženiere, Latvijas koksnes ekspertu savienība;
- Vilnis Dzintars – prezidents, SIA “Vēris”;
- Anita Čače – vecākā referente, ZM Meža politikas departaments;
- Voldemārs Kozuliņš – docents, LLU Meža fakultāte kokapstrādes katedra.

Profesijas standarta eksperti

- Andrejs Domkins – prezidents, Latvijas kokapstrādes un eksportētāju asociācija;
- Hennis Tuherms – kokapstrādes katedras vadītājs, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāte;
- Juris Balodis – tehnologs, Latvijas Vācijas kopuzņēmums EKJUC.

Konsultanti:

- Normunds Strīķis – kokzāģēšanas meistars, Ogres Meža tehnikums;
- Vivita Balode – RVT kokapstrādes nodaļas vadītāja.